

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сергій Сергійович ШМАТОВАЛЕНКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Фінансова система України є ключовим елементом державної економічної інфраструктури, від якої залежить функціонування як внутрішніх, так і зовнішніх економічних процесів. У зв'язку з глобальними та внутрішніми викликами, такими як економічна криза, військові дії, а також зміна політико-правових орієнтирів, питання ефективного регулювання фінансової системи є особливо актуальним. Адміністративно-правовий механізм виступає основним інструментом для забезпечення належного функціонування фінансової системи, його роль полягає у встановленні правил і процедур, які визначають взаємовідносини між суб'єктами ринку, забезпечують прозорість фінансових операцій та гарантують захист публічних інтересів. Проте цей механізм стикається з низкою проблем, що знижують його ефективність, і вимагає аналізу перспектив розвитку та вдосконалення.

Поточний стан адміністративно-правового механізму регулювання фінансової системи України відображає певні структурні недоліки, які ускладнюють його ефективне функціонування. Основною проблемою є неповнота законодавчого регулювання у сфері фінансового контролю, що призводить до правової невизначеності та відсутності чітких механізмів взаємодії між різними інститутами державного управління. Серед інших важливих викликів — недостатній рівень координації між державними органами, що регулюють фінансові процеси, такими як Міністерство фінансів, Національний банк України та Державна фіскальна служба[1]. Відсутність ефективної взаємодії між цими органами створює умови для зловживань, фінансових правопорушень та ухилення від податків. Додатково, важливим аспектом є корупційні ризики, які виникають через низьку прозорість адміністративних процедур та надмірну складність у регуляції фінансових потоків. Це створює бар'єри для малого та середнього бізнесу, обмежує інвестиційну активність та знижує довіру до фінансової системи. Відсутність належного адміністративного нагляду та контролю унеможливає оперативне реагування на кризові ситуації та фінансові махінації[2].

Для забезпечення стабільного розвитку фінансової системи України необхідно вдосконалити адміністративно-правовий механізм її регулювання шляхом модернізації законодавства та посилення інституційної взаємодії між органами влади.

По-перше, слід забезпечити розробку нових правових актів, що враховують сучасні виклики, такі як цифровізація економіки, розвиток фінансових технологій та глобальні зміни на ринках капіталу. Це включає створення ефективних механізмів регулювання електронних фінансових операцій, блокчейн-технологій та криптовалюти.

По-друге, необхідно посилити роль адміністративного нагляду за діяльністю фінансових установ через запровадження сучасних технологій моніторингу.

нгу та автоматизації контролю. Це дозволить знизити рівень корупційних ризиків та забезпечити прозорість фінансових процесів. Важливою умовою успішної модернізації є зміцнення кадрового потенціалу державних органів, що здійснюють фінансовий контроль, через підвищення кваліфікації та розширення міжнародного співробітництва у сфері боротьби з фінансовими злочинами[3].

На нашу думку, варто приділяти увагу розвитку системи адміністративної відповідальності за порушення фінансового законодавства, що включає посилення санкцій за недобросовісну поведінку суб'єктів ринку та впровадження механізмів оперативного реагування на фінансові злочини. Інтеграція України у міжнародні фінансові структури також відкриває перспективи для гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами, що сприятиме підвищенню ефективності адміністративно-правового регулювання.

Підсумовуючи вище викладене можна зробити висновок, що адміністративно-правовий механізм регулювання фінансової системи України стикається з низкою проблем, які впливають на його ефективність, зокрема, це недосконале законодавче регулювання, відсутність координації між державними органами та корупційні ризики. Водночас перспективи розвитку цього механізму відкривають нові можливості для забезпечення стабільності та прозорості фінансових процесів. Модернізація законодавства, впровадження сучасних технологій контролю та зміцнення кадрового потенціалу дозволять забезпечити належний рівень регулювання фінансової системи та підвищити довіру до неї.

Список використаних джерел:

1. Гетманець О. Фінансова безпека як об'єкт правового регулювання. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 3. С. 218-223. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.3.37>
2. Карп'як О. О. Становлення та трансформація фінансової системи в Україні. (XVIII-XX століття): історико-правове дослідження. МВС України. Харків. 2021. 24 с.
3. Швець Д. В. Аналіз актуальних заходів забезпечення фінансової безпеки держави. Економічна безпека держави в контексті національних інтересів. МВС України. Харків. ХНУВС. 2021. С. 21-22.